

Aan de Griffier van Provinciale Staten van Zeeland
Provinciehuis
Abdij 6
4331 BK MIDDELBURG

Middelburg, 21.10.2020

Geachte mevrouw de Griffier,

Betreft schriftelijke vragen ex art. 44 van het RvO Provinciale Staten (PS) van Zeeland jo. art. 151 lid 1 PW van de Statenlid BOS, Forum voor Democratie (FVD) over de gezondheidsschade van windturbines.

Hierbij verzoeken wij u onze vragen ter kennis te brengen van het College van Gedeputeerde Staten (GS) van de Provincie Zeeland. Wij vragen om de schriftelijke beantwoording van onze vragen.

Toelichting:

Windturbines nóg schadelijker voor gezondheid dan gedacht. FVD eist onmiddellijke bouwstop!

- **Nieuw onderzoek bevestigt onomstotelijk dat windturbines ernstige gezondheidsklachten veroorzaken bij omwonenden**
- **Laagfrequent (onhoorbaar) geluid leidt tot beroertes en hartinfarcten bij mensen met hartklachten**
- **Daarnaast veroorzaken de trillingen onder andere slaapstoornissen, hoofdpijn, geheugen- en concentratieverlies en stress**
- **Plannen voor extra windturbines (in de buurt van woningen) moeten per direct worden gestopt**

In heel Nederland schieten de megalomane windturbines gelijk paddenstoelen uit de grond. Het was al bekend dat deze afzichtelijke industrie - tot wel 300 meter hoog - een grote bedreiging vormt voor ons landschap en onze natuur. Ze steken uit tot ver boven de horizon en leiden de aandacht af van alles wat zo mooi is aan ons vlakke land. Daarnaast is er sprake van massale vogel- en insectensterfte onder (bedreigde) soorten die in aanvaring komen met de enorme rotorbladen (1).

Minder bekend is dat het (laagfrequente) geluid van windturbines ernstige schade veroorzaakt voor de gezondheid van omwonenden. De trillingen zijn weliswaar niet hoorbaar, maar dringen door tot in de kern van ons lichaam. Dit veroorzaakt onder meer oorsuizen, geheugen- en concentratieverlies, hoofdpijn en slaapstoornissen. Mensen met hartklachten lopen zelfs een grotere kans op beroertes en hartinfarcten (2).

De dekselse klimaatlobby wringt zich in allerlei bochten om de gezondheidsschade te bagatelliseren. Men moet en zal de zogenaamd 'groene' agenda er doorheen drukken. Zo werd bijvoorbeeld gezegd dat het 'toeval' zou zijn dat mensen die in de buurt van windturbines wonen zoveel gezondheidsklachten ontwikkelen. Nu is er grootschalig onderzoek gedaan waarbij meer dan driehonderd recente wereldwijde studies naar de gezondheidseffecten zijn geanalyseerd (3). De resultaten zijn onomstotelijk: de eerdere onderzoeken worden bevestigd en de klachten kunnen niet anders worden verklaard dan door de trillingen van windturbines.

<< vervolg op blz. 2 >>

Op grond van het Klimaatakkoord moeten er in Nederland tot 2030 nog vele duizenden windturbines worden bijgebouwd. Ook in Zeeland! (4). Om de 'klimaatdoelstellingen' van 2050 te halen moet er nog een veelvoud bijkomen. In ons dichtbevolkte land betekent dat onvermijdelijk dat gebieden in de buurt van woonwijken niet kunnen worden ontzien. Een ramp voor de omwonenden.

Forum voor Democratie vindt het volstrekt onacceptabel dat de gezondheid van Nederlanders en Zeeuwen op het spel wordt gezet om de zinloze energietransitie te realiseren. Als men de CO₂-uitstoot al terug zou willen dringen, dan is de enige reële optie om volop in te zetten op kernenergie. Wij eisen dat de bizarre plannen om Nederland in het algemeen en Zeeland in het bijzonder vol te bouwen met windturbines onmiddellijk worden gestopt.

Vragen:

01. Bent u bekend met de wetenschappelijke onderzoeken die onomstotelijk bewijzen dat het (laagfrequente) geluid van windturbines (ernstige) gezondheidsklachten veroorzaakt bij omwonenden? (5)

02. Erkent u dat mensen met hartklachten door windturbines een vergroot risico lopen op beroertes en hartinfarcten? Erkent u dat windturbines ook oorsuizen, geheugen- en concentratieverlies, hoofdpijn en slaapstoornissen veroorzaken?

03. Bent u bekend met de Deense maximale geluidsnorm voor laagfrequent geluid van 20dB binnenshuis? Waarom gelden er in Nederland geen maximale geluidsnormen voor laagfrequent geluid binnenshuis?

04. Bent u bekend met de Duitse minimale afstandsnorm van 1000 meter tussen windturbines en woningen? Waarom mogen in Nederland in principe wél windturbines worden gebouwd in de omgeving van woningen?

05. Bent u het ermee eens dat de gezondheid van kwetsbare groepen nooit mag worden opgeofferd voor uw 'klimaatdoelstellingen'?

06. Bent u bekend met de tekst „In hoeverre laagfrequent geluid zorgt voor overlast is nog in onderzoek” op de website van “Wind op Land”? (6), welke tot stand is gebracht door het Ministerie van Economische Zaken (EZ), de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en het ministerie van Infrastructuur & Milieu (I&M), met medewerking van de Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA), Natuur & Milieu, Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO). Op welk onderzoek doelt men hier precies? Weet u wellicht wanneer men de uitkomsten van dat onderzoek verwacht? Kunnen de voorlopige onderzoeksresultaten reeds gedeeld worden met Provinciale Staten?

07. Waarom wordt er nu al massaal ingezet op de bouw van vele extra windturbines, terwijl er naar het oordeel van de Ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Economische Zaken en Klimaat nog onvoldoende onderzoek is gedaan naar de gezondheidsschade die hierdoor wordt veroorzaakt? Hoe verhoudt zich dat tot het voorzorgsbeginsel, inhoudende dat de overheid uit voorzorg geen ingrijpende besluiten neemt die mogelijk nadelig zijn voor de gezondheid van mensen?

08. Bent u bereid om alle plannen voor de bouw van windturbines in de omgeving van woningen per direct te stoppen? Zo neen, waarom niet?

Noten:

(1): Wageningen University & Research d.d. 6 juli 2020, 'Impact van windturbines op vogelsterfte vaak onderschat', <https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/Environmental-Research/show-wenr/Impact-van-windturbines-op-vogelsterfte-vaak-onderschat.htm>.

(2): Zie bijvoorbeeld de publicaties "Wind turbine noise; seems to affect health adversely and an independent review of evidence is needed" uit het British Medical Journal (2012, nr. 344) en "Windmolens maken wel degelijk ziek; toepassing voorzorgsbeginsel en beter onderzoek zijn nodig" uit Medisch Contact (22 maart 2018, nr. 12).

<< vervolg op blz. 3 >>

(3): Argos d.d. 26 september 2020, 'Nieuw onderzoek: 'Onhoorbaar' geluid schadelijk voor gezondheid', <https://www.vpro.nl/argos/lees/nieuws/2020/onhoorbaar-geluid-schadelijk-voor-gezondheid.html>.

(4): Er moet in 2030 minstens 35 TWh aan 'hernieuwbare energie op land' worden geproduceerd (op dit moment leveren windturbines zo'n 6,3 TWh). Om dit met windenergie te realiseren zijn er zo'n 4500 extra windturbines noodzakelijk.

(5): Argos d.d. 26 september 2020, 'Nieuw onderzoek: 'Onhoorbaar' geluid schadelijk voor gezondheid', <https://www.vpro.nl/argos/lees/nieuws/2020/onhoorbaar-geluid-schadelijk-voor-gezondheid.html>. Zie ook de publicaties "Wind turbine noise; seems to affect health adversely and an independent review of evidence is needed" uit het British Medical Journal (2012, nr. 344) en "Windmolens maken wel degelijk ziek; toepassing voorzorgsbeginsel en beter onderzoek zijn nodig" uit Medisch Contact (22 maart 2018, nr. 12).

(6): Zie <https://www.windenergie.nl/leefomgeving/geluid-van-een-windmolen>.

In afwachting van de beantwoording, verblijven wij,
met de meeste hoogachting,
namens de Statenfractie van het Forum voor Democratie,

BOS Martin.